

JAARGANG 15

EDITIE WINTER 2019

MUSEUMJOURNAAL

N° 24

H
E
T MUSEUMJOURNAAL IS EEN UITGAVE VAN HET HUIS
VAN ALIJN EN DE VRIENDEN VAN HET HUIS VAN ALIJN vzw
EN VERSCHIJNT 2 X PER JAAR

- 2 WOORD VOORAF
- 3 AGENDA WINTER '19 & VOOR
- 4 EXPO MIJN LEGERDIENST
- 8 COLLECTIEPLAN
- 9 ERFGOEDDEPOT
- 10 F L O R A L I Ě N 2020
- 12 HUISMEDEDELINGEN
- 14 WORDT VERWACHT: C I R C U S
- 15 ACHTER DE SCHERMEN
- 16 VRIENDENNIEUWS
- 18 VRIEND WORDEN

JAAR '20

HET HUIS VAN ALIJN WORDT GESUBSIDIEERD
DOOR DE STAD GENT EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
V.U. SAMI SOUGUIR, BOTERMARKT 1, 9000 GENT
DRUK EPO ANTWERPEN
GRAFISCH ONTWERP RANDOALD SABBE

WOORD VOORAF

Samen het glas heffen en toasten op een nieuw jaar. Het is een mooie traditie, maar alleen maar fijn als je dat met Vrienden kan doen. Samen met de Vrienden van Alijn kijken we dan ook graag vooruit naar 2020.

Tot eind april kan je nog de expo Mijn Legerdienst bezoeken. We tippen graag de instaprondleidingen. Hou zeker onze website in de gaten! Achter de schermen hebben de legerkazernes intussen plaatsgemaakt voor de circus-piste. In juni opent een expo over de impact van het rondreizen van het circus en de nomadische levensstijl van circusartiesten. We pakken uit met de grote en unieke collectie Belgisch circuserfgoed die het Huis van Alijn begin 21e eeuw verwierf.

Sinds 2017 zet het Huis van Alijn volop in op rituelen, tradities en gewoontes van het dagelijks leven. Bij veel rituelen spelen bloemen een belangrijke rol, iets wat ook opvalt in onze museumcollectie. In mei zetten we dit extra in de kijker door een samenwerking met de Floraliën. Van 1 tot 10 mei 2020 doen bloemen hun intrede in het museum en brengen we een stukje Alijn naar het ICC. Bezoek de hoofdtentoonstelling eens vanuit een andere, verrassende invalshoek en kom proeven in het museumcafé!

De museumcollectie is het belangrijke fundament van de hele museumwerking. Op 13 november lanceerden we de nieuwe website waar je heel wat collectiestukken kan raadplegen en artikels kan lezen. Ook de collectieverhuis, waarbij de objecten van het museum verhuisden naar de centrale erfgoeddepots van de Stad Gent, is gefinaliseerd. Collectiemedewerker Laurent De Maertelaer licht dit toe in dit museumjournaal. De nieuwe website, de nieuwe depots en geprofessionaliseerde werking creëren nieuwe kansen voor de toekomst. In het voorjaar 2020 publiceert het Huis van Alijn dan ook het nieuwe collectieplan. In dit museumjournaal lichten we al een tip van de sluier.

2020 betekent ook de start van een geheel nieuwe werking, het outreachlabo. Afgelopen jaren zetten we hiervoor al de eerste stappen, participeerden we in externe programma's en stelden we een visietekst op. Vanaf 2020 wordt dit een deel van de dagelijkse werking. Hierbij staat de impact van de museumcollectie en de erfgoedwerking op gezondheid en welzijn centraal.

De Vrienden van Alijn zijn van onschatbare waarde voor ons museum. Ze zorgen ervoor dat de community rond het museum blijft groeien. Ze ondersteunen de werking op vele vlakken. Ook financieel dragen ze elk jaar een steentje bij. Dit jaar konden we dit budget goed gebruiken om de vestiaire te verbouwen. Het resultaat hiervan zien jullie binnenkort!

Beste wensen voor het nieuwe jaar,

Ann Van Nieuwenhuysse
Museumdirecteur

Els Veraverbeke
Conservator

Wil je op de hoogte blijven van al onze activiteiten?
Schrijf je in voor de nieuwsbrief op huisvanalijn.be.

Het museumjournaal is een initiatief van het museum en de Vrienden van Alijn. Het informeert over de museumprojecten, het werk achter de schermen van het museum en het reilen en zeilen van de Vriendenvereniging. Je kan het museumjournaal gratis meenemen in het museum of online lezen op huisvanalijn.be. Vrienden van Alijn krijgen dit per post toegestuurd. Het verschijnt in het voorjaar (april/mei) en het najaar (november/december).

do 26.12 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**
Bruno Deneckere & guests

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

za 21.12-zo 05.01 (heel de kerstvakantie lang)
Kerstzoektocht

Tijdens de openingsuren van het museum (10:00-18:00)
museum gesloten di 24.12, wo 25.12, di 31.12 en wo 01.01

zo 26.01 Instapronddleiding Expo mijn legerdienst
11:00

do 30.01 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

zo 23.02 Instapronddleiding Expo mijn legerdienst
11:00

do 27.02 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

do 26.03 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

zo 29.03 Instapronddleiding Expo mijn legerdienst
11:00

do 30.03 **EXTRA Live muziek @ Alijn**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

za 04.04-zo 19.04 (heel de paasvakantie lang)
Paaszoektocht

Tijdens de openingsuren van het museum (10:00-18:00)
museum gesloten op woensdag

zo 26.04 Erfgoeddag, thema DE NACHT

zo 26.04 Instapronddleiding Expo mijn legerdienst
11:00

do 30.04 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

vr 01.05-zo 10.05

FLORALIËN IN HET HUIS VAN ALIJN

zie pagina 10

do 28.05 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

do 22.06 **L i v e m u z i e k @ A l i j n**

Museumcafé open 19:15-01:00, start optreden 21:00

za 27.06-25.04 '21

Expo Circus onderweg

Poppen
theater
met
**Pierke
van Alijn**

December 2019

za 21 kerstvakantie, do 26 kerstvakantie

De geschenkjesboom

za 28 kerstvakantie

Pietje Prins

Januari 2020

do 2 kerstvakantie

Pietje Prins

za 4 kerstvakantie, za 11

Roodbaard de reus

za 18, za 25

Repelsteel

Februari 2020

za 1, za 8

Oeleke oliebol

za 15, za 22 krokusvakantie

Miezere Muis

wo 26 krokusvakantie, za 29 krokusvakantie

Meneerke Pieteleerke

Maart 2020

za 7, za 14

Koning Nobbel

za 21, za 28

Yuskin, de horlogemaker

April 2020

za 4 paasvakantie, wo 8 paasvakantie,

za 11 paasvakantie

Kornul, de paashaas

wo 15 paasvakantie, za 18 paasvakantie

De blauwe appelaar

za 25

Het goudmoeras

Mei 2020

za 2

Het goudmoeras

za 9, za 16

Het glazen manneke

za 23, 30

De spookkoets

Praktische info

14:30-16:00

Huis van Alijn

Kraanlei 65, Gent

T 09 235 38 00

huisvanalijn.be

Max. 99 plaatsen (ongenummerd)

Tickets €6

(volwassenen/kinderen vanaf 3 jaar)

Uitbureau Gent

Veldstraat 82B

T 09 233 77 88

uitbureau.be

EXPO MIJN LEGERDIENST

25 jaar geleden zwaaien de laatste Belgische dienstplichtigen af. Het opschorten van de dienstplicht in 1993 is een beslissing met grote impact. Voortaan moeten jonge mannen geen rekening meer houden met een maandenlange legerdienst. Voor voorgaande generaties jongelui is de legerdienst een periode in dienst van het vaderland en de gemeenschap. Een periode die hoort bij het volwassen worden. Het moment waarop de oproepingsbrief bij een 18-jarige in de bus valt, kondigt symbolisch het begin van de legerdienst aan. Jonge mannen van alle rangen en standen, uit alle hoeken van het land, komen terecht in de onbekende wereld van het leger. Discipline, uniformiteit, hiërarchie en groepsgeest worden er hoog in het vaandel gedragen. Weg van hun vertrouwde thuis proberen ze zich aan te passen aan het soldatenleven: drill, patatten jassen, op manoeuvres gaan en de wacht kloppen.

**invoering v/e
statuut van
dienstplichtige
in leger en
burgerdienst :**

een volwaardig en eertlijk loon

recht op politieke en syndicale organisatie

recht op vrije meningsuiting binnen de dienst

Wet van 21
september 1993
om de dienstplicht te beëindigen
en de burgerdienst in te voeren
Wet van 21 september 1993
om de dienstplicht te beëindigen
en de burgerdienst in te voeren

Wet van 21 september 1993
om de dienstplicht te beëindigen
en de burgerdienst in te voeren

Doe mee

Op 28 februari 2020 is het 25 jaar geleden dat de laatste lichterding dienstplichtigen afzwaaide. Was jij één van de miliciens uit deze laatste lichterding? En heb je nog materiaal over jouw legerdienst?

Het Huis van Alijn zoekt foto's, souvenirs en verhalen over de legerdienst in de jaren 1990 om op te nemen in de digitale collectie. Stuur een mailtje met je gegevens en het overzicht van wat je bezit naar info@huisvanalijn.be. We bekijken of jouw materiaal een plek kan krijgen in de collectie en maken een afspraak om het materiaal in het museum te scannen. De originelen krijg je nadien terug.

EXPO MIJN LEGERDIENST

EXPO

Vlaanderen
Verbonding vorkt
v.v. Sarel Deugden, Belemmerik, G. Gant
Lieveker, Boudard Sabbe
gent

U zal onder de wapens geroepen worden om uw werkelijke dienststermijn te vervullen

Aan soldaat miliciens

mijn legerdienst

19.10'19-26.04'20

Verdien je strepen

De expo **mijn legerdienst** vertelt het verhaal van de Belgische miliciens, van oproep tot afzwaai.

Verdien je strepen in de expo door de opdrachten uit te voeren. Laat je wegen, poets de schoenen volgens de regels van de kunst of oefen de dril. Heb je ze allemaal gedaan? Dan mag je op het einde van de expo met verlof! Op het einde van de expo staan we stil bij de situatie vandaag. Zou jij de leger- of burgerdienst opnieuw invoeren? Laat je stem achter en vergelijk met andere bezoekers.

De expo is ideaal om samen met je legerkameraden en/of je familie te bezoeken. Wissel verhalen uit en haal herinneringen op! Bezoek je de expo graag met een gids? Sluit aan bij één van onze instaprondeleidingen op zondag.

Alle info: huisvanalijn.be

EXPO MIJN LEGERDIENST

Uit het gastenboek

“De herinneringen kwamen weer tot leven. Proficiat met de tentoonstelling!”

“Leuk om dit nog eens te herbeleven... even ;-)”

“Leuk voor kinderen en ouders. Jong en oud worden meegetrokken!”

“Mooie herinnering aan legerdienst. Proficiat met de tentoonstelling en selectie van de items”

“Toptentoonstelling, maar dat zijn we hier gewoon! Weeral prachtig in beeld en woord gebracht.

We komen zeker nog eens een tweede keer, om alles in detail te lezen en bekijken.

Proficiat aan het hele team!”

“Nu weet ik wat vake daar moest doen.”

EXPO MIJN LEGERDIENST

Verhalen van dienstplichtigen

In de expo vertellen zeven mannen, van verschillende leeftijden, hoe zij hun dienstplicht hebben beleefd. Ze getuigen over de medische keuring en selectie, hun opleiding, het kazerneleven en het gemis van het thuisfront.

Jan Backx

Persbureau 1ste Belgische Corps, Köln / 43 A Brakel, lichting 1972
Vertelt over de intelligentietesten in het Klein Kasteeltje, wachtlopen in Duitsland in tijden van de RAF-aanslagen en de reis naar huis met de Dagelijkse verlofgangerstrein (DVT).

Oswald De Meyer

3de Linie Bataljon, Tongeren, lichting 1952
Vertelt over zijn wens om para te worden en het weigeren van een bevel.

Janvier Praet

1ste Compagnie Medical, Aachen, lichting 1962
Vertelt over zijn Driedaagse in het Klein Kasteeltje, zijn intensieve opleiding als gevechtsbrancardier in de Leopoldskazerne en hoe hij 'rijk' werd in het leger.

Daniël De Ridder

10de Compagnie TPT-RTO, Ossendorf-Köln, lichting 1968
Vertelt over de lessen rond nucleaire, biologische en chemische oorlogsvoering in het kader van de Koude Oorlog en over zijn vader die hij tijdens zijn legerdienst verliest aan kanker.

Philippe Dumarey

Persoonlijke staf OBBSD 1ste Belgische Corps, Weiden, lichting 1980
Vertelt over gevaarlijke schietoefeningen, de soldatenkamer en het uitgaansleven in Keulen.

Francis Jorissen

Afgekeurde dienstplichtige, 1973
Vertelt over hoe hij er in slaagde afgekeurd te worden voor zijn legerdienst.

Erik Vlamincx

Gewetensbezwaarde, 1972
Vertelt over zijn aanvraag voor het statuut van gewetensbezwaarde om burgerdienst te mogen doen in plaats van legerdienst.

Meer Legerdienst?
Bekijk ook de online collectie op huisvanalijn.be

COLLECTIEPLAN

Collectiebeleid

Het collectiebeleidsplan van een museum beschrijft de collectie die is verzameld doorheen de jaren. Het geeft ook inzicht in hoe de collectie werd samengesteld en wat de betekenis ervan is. Wist je dat het eerste collectiestuk van het museum al in 1926 werd geregistreerd! Sindsdien groeide de collectie fenomenaal aan. Het veranderende dagelijks leven was het domein waarbinnen verzameld werd.

Het collectiebeleidsplan is een document dat altijd weer opnieuw in vraag moet worden gesteld. Wat willen we als museum met de collectie en hoe doen we dat? De aanpak en de klemtonen die er gelegd worden evolueren constant. Wat en hoe we als museum verzamelen, brengt niet alleen het veranderende dagelijks leven in beeld, maar toont ook het veranderend discours: van volkskunde naar cultureel erfgoed van het dagelijks leven. Daarnaast illustreert het collectiebeleid ook hoe we omgaan met specifieke thema's, nieuwe materialen en media, materieel en immaterieel erfgoed en de toenemende digitalisering.

2005 was een belangrijk moment voor de collectie van het Huis van Alijn. Vanaf dan wordt de museumcollectie uitgebreid met voorwerpen en documenten uit de jaren 1950 tot 1990. Ook digitale en audiovisuele collecties komen terecht in de collectie. De projecten 'Uit het fotoalbum' en 'het dagelijks leven in bewegend beeld' geven aan het publiek een rol om mee te bouwen aan de collectie. Meteen ook het startpunt voor de digitale collectievorming. In 2017 breidt deze scope nog uit, vanaf dan focust het museum zich op collectie over het dagelijks leven vanaf de 20e eeuw in Vlaanderen tot vandaag.

Een collectiebeleidsplan sluit nauw aan bij het beleidsplan van het gehele museum. In dat plan formuleerden we een specifieke doelstelling over de collectie:

'Het Huis van Alijn bouwt samen met en voor een divers publiek een referentiecollectie uit over de cultuur van het dagelijks leven, uit een recent of verder verleden. Objecten, beelden, geluiden en verhalen vormen een schatkamer met onbegrensde mogelijkheden.'

Beleidsplan 2019-2023

Een referentiecollectie uitbouwen, betekent dat wat we vandaag gebruiken in ons dagelijks leven, ooit erfgoed wordt. Museummedewerkers moeten zich vandaag dus voorbereiden op de toekomstige erfgoedcollecties: het fotoalbum wordt een instagram-account, het boodschappenlijstje een Collect-and-go-lijst of een Hello Fresh box. De uitdagingen om dit hedendaags erfgoed van het dagelijks leven te verzamelen dwingt het museum buiten de comfortzone van klasieke collecties te denken. Het actualiseren van de collectie heeft dan ook bijzondere grote impact.

WERKEN AAN DE TOEKOMST VAN DE MUSEUMCOLLECTIE

Sinds 2016 bouwt het Huis van Alijn ook aan een duurzaam digitaal collectiebeleid en dienstverlening die robuust, tijdsbestendig en flexibel is om in te spelen op een context die voortdurend veranderd. Het Huis van Alijn, het voormalige Folkoremuseum en Museum voor Volkskunde slaagden er altijd in om te anticiperen op het veranderende dagelijks leven. De uitdagingen vandaag zijn bijzonder groot. Een kwaliteitsvolle realisatie van de basisfuncties van een museum, gecombineerd met een grote portie creativiteit en samenwerking, biedt bijzonder veel kansen en mogelijkheden. Dit zal de basis vormen van een vernieuwd collectieplan dat in het voorjaar van 2020 gepubliceerd wordt.

De museumcollecties van het SMAK, het Design Museum Gent, het MSK, het Industriemuseum, het STAM en het Huis van Alijn zijn in het voorjaar grotendeels verhuisd naar twee gloednieuwe erfgoeddepots: DEPOT 1 onder de tribunes van de Ghelamco arena, DEPOT 2 in een Gentse havenloods van Katoennatie. Wat gebeurt daar? Een interview met *Laurent De Maertelaer*, collectiemedewerker.

Wat is de stand van zaken nu?

De depotwerking is nu opgestart. Er is één depotbeheerder. Hij is het aanspreekpunt voor de beide erfgoeddepots. Hij is ook belast met alle logistieke issues rond het beheer. Daarnaast hebben enkel gemandateerde collectiemedewerkers toegang. Elk museum beheert er zijn collectie. Er gelden strenge veiligheidsmaatregelen. Niet iedereen kan zo maar binnenwippen in het depot.

Welke taken neem jij nu vooral op in het verhuis- en depotverhaal?

Alle collectiestukken kregen een plaats. Nu zijn we vooral bezig met het controleren van de standplaatsen van de objecten. We doen dit steekproefgewijs.

In depot 1 (Ghelamco) zijn er twee verdiepingen. Elke verdieping telt tien ruimtes, zogenaamde 'boxen'. Daar staan genummerde rekken in en ook de planken per rek zijn genummerd. Kleinere objecten worden bewaard in speciale bakken op de planken. De standplaatsen zijn gelinkt aan Adlib (ons collectieregistratiesysteem): zo kunnen we nakijken waar de objecten staan. Elk object kreeg voor de verhuis een label met streepjescode. Door het scannen van de code kunnen we het object terugvinden in onze database. We kijken na of het label klopt met die database.

Minstens één keer per week komen de depotmedewerkers van alle musea samen om de werking te optimaliseren. Door de omvang van de verhuis (10.000den objecten van zes musea werden immers verhuisd!) zijn hier en daar wel wat foutjes gemaakt. Alle fouten worden nu systematisch weggevoerd.

Wat doet jij als collectiemedewerker nog meer?

Ik ben ook verantwoordelijk voor de aanvragen en verwerking van bruiklenen. Wil een collega-museum een object van ons gebruiken in hun tentoonstelling, dan hebben ze mij nodig. Ik zoek de objecten op basis van standplaats in de Ghelamco arena, verhuis die naar de polyvalente ruimte daar, verpak die en maak die klaar voor ophaling door de bruikleennemer. Schenkingen of verwervingen geef ik ook een plaats in het erfgoeddepot in de Ghelamco arena.

Verder werken we met het team aan de digitalisatie van de hele filmcollectie van het Huis van Alijn. Op termijn willen we die volledig ontsluiten. Recent hebben we een tweede digitaliseringsgolf voorbereid: in november zijn ongeveer 1.300 8mm en 16mm films opgehaald door VIAA (Vlaams Instituut voor Audiovisuele Archivering). Deze worden nu gedigitaliseerd en geregistreerd bij Cinematek. Team collectie inventariseerde en verpakte de films. Uiteindelijk is het de bedoeling deze te beschrijven in het collectieregistratiesysteem, met het oog op ontsluiting in Studio Alijn en op de website.

Als lid van team collectie ben ik ook bezig met verdiepende registratie. Dat betekent dat ik samen met de collega's extra informatie toevoegen aan objecten. Bv. naar aanleiding van een tijdelijke tentoonstelling wordt heel wat wetenschappelijk onderzoek gedaan. Deze belangrijke info voegen we dan toe bij het juiste object in onze database.

Wat zijn de plannen voor 2020?

We starten met een waarderingstraject* voor de collectie circus: we bekijken alle vlakke materialen zoals foto's, affiches, toegangstickets, flyers,... We selecteren en doen aan basisregistratie: een fiche aanmaken met nummering in het collectieregistratiesysteem. In een latere fase gaan we dit verdiepend registreren.

Zo krijgen we een nog beter zicht op onze collectie circus. Dit is een groot werk in functie van onze volgende expo (zie pagina 14).

* Waarderingstraject: een traject om de erfgoedwaarde te bepalen van objecten of (deel)collecties. Dit gebeurt aan de hand van vooraf bepaalde criteria en binnen een bepaald referentiekader.

FLORALIËN IN HET HUIS VAN ALIJN

Bloemen en planten geven kleur en geur aan het dagelijks leven. Ze spelen vaak de hoofdrol in tradities en rituelen. Ook bij heel wat feesten spelen bloemen een prominente rol en hebben ze een grote symbolische waarde.

Kortom, bloemen en planten zijn alomtegenwoordig in het dagelijks leven en dat op veel verschillende manieren. In de *museumcollectie* van het Huis van Alijn zijn dan ook veel bloemen en planten te vinden. Het verhaal hierachter is fascinerend, soms verrassend exotisch en vreemd, vaak vertrouwd en herkenbaar.

Het thema van Floraliën 2020 is "*Mijn paradijs mijn wereldse tuin*". Tijdens deze editie van de Floraliën slaan we de handen in elkaar en zet het Huis van Alijn 10 dagen lang bloemen en planten in de museumkamers: appelbomen in de kamer ouder worden, sanseveria's in kamer Rustdag, bloemenkransen in de kamer jong. Ontdek in elke museumkamer welke bloem of plant we toevoegden en waarom. *Benieuwd naar meer?*

Bezoek het museum!

Een unieke ervaring, slechts 10 dagen!
 Op vertoon van je Floraliënticket: € 2,00
 toegang, gratis voor Vrienden!

Bezoek met groep: Bloemenrondleiding
 Met dank aan Floraliën 2020, floralien2020.be

Since 1808
**FLO
 RAL
 IËN**
 Gent

HUISMEDEDELINGEN

CONFERENTIE

IMMATERIEEL ERFGOED VERZAMELEN, TILBURG

Immaterieel cultureel erfgoed, ICE in het vakjargon, is afgelopen jaren een veelbesproken onderwerp in de erfgoedsector. Als museum van het dagelijks leven zetten wij tradities, rituelen en gewoontes centraal. Bij deze thema's zijn materieel en immaterieel nauw met elkaar verweven en onmogelijk los te koppelen. Musea zijn ermee vertrouwd om het materiele en digitale erfgoed te verzamelen, *maar hoe kan je het immateriële erfgoed 'borgen'*? Op 11 oktober 2019 verzamelden professionals, vrijwilligers, betrokkenen en liefhebbers in de LocHal in Tilburg. KIEN (Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland) organiseerde er in samenwerking met WIE (Werkplaats Immaterieel Erfgoed) de conferentie Immaterieel Erfgoed Verzamelen.

Conservator *Els Veraverbeke* hield er een pleidooi om het publiek in de werking te betrekken en toonde aan hoe immaterieel erfgoed de gehele erfgoedwerking van de organisatie raakt. Rituelen, tradities en gewoontes van het dagelijks leven vormen de rode draad van onze werking als museum. Nieuwjaar vieren, geboorterituelen, geluksbrengers of feesten zoals Sinterklaas en het Lichtfeest zijn maar enkele voorbeelden. Ze zijn de basis voor ons collectiebeleid, maar vormen ook het narratief van de hoofdtonoonstelling en zijn een inspiratiebron voor het organiseren van publieksevents en activiteiten. In de namiddag werd in verschillende parallelle workshops dieper ingegaan op mogelijke methodieken bij het verzamelen van ICE, het immaterieel cultureel erfgoed.

Deze studiedag kadert in de onderzoekslijn Immaterieel & Materieel Erfgoed (2017-2020) van het KIEN en het samenwerkingsverband Plannen voor de toekomst, ICE (In)begrepen.

F I E S T A   D E   L A   M U E R T E

We kijken terug op een heel fijne herfstvakantie. In de voormalige kapel stond de hele week een traditioneel Mexicaans altaar, een ofrenda. Elk jaar in de periode rond Allerzielen vieren de Mexicanen Fiesta de la Muerte, het feest van de dood. Ze bouwen dan rijkelijk versierde altaren voor overleden familieleden en vrienden. Bloemen, kaarsen, foto's, lievelingseten en persoonlijke bezittingen, copal, papel picado,... het zijn slechts enkele van de onderdelen die worden samengebracht tot een kunstwerk ter ere van zij die niet meer bij ons zijn. Luiz Marquez bouwde het altaar dat enthousiast werd onthaald door de bezoekers. We verwelkomden ook veel gezinnen met kinderen aan onze workshop tafel.

In samenwerking met Mezcal zwv

P H O N O R A M A DE PAPEGAAIWIJK VANGEN IN GELUIDEN

Sinds 2017 is Aifoon (een kunstenorganisatie die vanuit een liefde voor geluid werkt rond luisteren) aan het werk in de Gentse Papegaaiewijk. Het luisterproject Phonorama activeert mensen om stil te staan bij hoe ze auditief samenleven. Zowel mensen uit de wijk als daarbuiten (nieuwkomers, basisschoolkinderen, jongeren, senioren, blinde personen en bezoekers van de Gentse Feesten) werken hier aan mee. Twintig geluiden (uit de ondertussen meer dan 400 geluiden tellende verzameling) zullen bewaard worden in een tijds capsule. Het Huis van Alijn engageert zich om deze tijds capsule te bewaren voor 20 jaar. Geluiden zijn immers een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven. Op 6 juni 2020, tijdens de Papegaaifeesten, nemen we deze officieel in ontvangst. In 2040 wordt deze capsule terug boven gehaald!

GASTLES LUCA SCHOOL OF ARTS

Het Huis van Alijn gaf op 21 oktober 2019 een gastles in het vak Atelier in het eerste jaar Bachelor Beeldende Vormgeving. Wij inspireerden de studenten met een lezing over onze huisstijl en communicatie, maar vooral over onze samenwerking met grafisch vormgever Randoald Sabbe. Een echte kennismaking dus met de praktijk op de werkvloer! De studenten kregen de opdracht om een affiche te ontwerpen voor de expo 'Mijn legerdienst'. De resultaten werden getoond tijdens Museumnacht op 5 december.

E N C H A N T É TRAKTEER IEMAND OP EEN UITGESTELD MUSEUMBEZOEK

Voortaan kan je in het Huis van Alijn gebruik maken van een uitgesteld museumbezoek. Dat is een museumticket dat door de ene persoon wordt betaald, maar door een andere persoon wordt gebruikt. Het initiatief komt van vzw Enchanté, een netwerk van handelaars en burgers die kleine diensten aanbieden aan zij die hier nood aan hebben. Het Huis van Alijn wil alle drempels om het museum te bezoeken verlagen en een gastvrije ontmoetingsplek zijn voor iedereen.

Wie het moeilijk heeft, kan het Huis van Alijn voortaan toch bezoeken dankzij andere museumbezoekers die het ticket voor hen betalen. Concreet betekent dit dat elke bezoeker aan het onthaal een extra ticket kan kopen, dat vervolgens bewaard wordt voor iemand die daar nood aan heeft. Het hele systeem werkt op vertrouwen. Het uitgestelde museumbezoek sluit aan bij al bestaande uitgestelde diensten, zoals het uitgestelde kopje koffie of het uitgestelde bakje friet. Enchanté wil via de uitgestelde diensten drempels verlagen, sociale muren slopen en van de stad een thuis maken voor iedereen.

HUISMEDEDELINGEN

W E B S I T E O N L I N E

't Is gebeurd: *huisvanalijn.be* is helemaal vernieuwd! De website toont heel veel collectie. De beelden worden vrij beschikbaar gesteld. Daarnaast ook tal van verhalen over collectiestukken, koppelingen met andere databanken en on-eindig veel mogelijkheden. *We zijn benieuwd naar jullie reacties!*

Astrid Vergauwe werkt sinds 2017 voor het Huis van Alijn als digitaal strateeg en trok het websiteproject. In januari gaat ze een nieuwe uitdaging aan. *Bedankt Astrid om dit project in goede banen te leiden. Veel succes!*

BEZOEK

AGENDA

COLLECTIE

PIERKE VAN ALIJN

VRIENDEN

[home](#) / [Collectie](#)

COLLECTIE

wat wil je vinden?

ZOEKEN

Op zoek naar een specifiek thema of stukken uit een bepaalde periode? Deze filters helpen je verder:

THEMA

PERIODE

TYPE

RECHTEN

ARTIKELS IN DE KIJKER

ARTIKEL MIJN LEGERDIENST: MILICIENS IN OPLEIDING

Aan het begin van hun legerdienst krijgen miliciens een basisopleiding die hen introduceert in de wereld van het leger. [lees het artikel](#)

ARTIKEL DE GESCHIEDENIS VAN PIERKE VAN ALIJN

In Gent is Pierke een begrip! Deze pop uit het volkse poppentheater, met typisch wit pak met rode accenten, is een bekende Gentenaar. Tot op vandaag speelt hij de hoofdrol in de Gentse poppentheaters. [lees het artikel](#)

ARTIKEL DE MILLECROQUETTES, OM WEL 1000 KROKETTEN TE MAKEN

Kroketjes, het zijn dé feestelijke aardappelen. In de 20e eeuw vinden we op feestmenu's aardappelkroketten bij vol-au-vent, rosbeef of tongrolletjes. Ze horen ook bij de kerstkalkoen en het nieuwjaarsdiner. [lees het artikel](#)

SAVE THE DATE
 Opening vrijdag 26 juni, 19:30

TE GAST IN HET HUIS VAN ALIJN

Seminarie *SENSE AND NON-SENSE OF COSTUMES IN CIRCUS ARTS* (zin en onzin van circuskostuums)
 Als museum met een rijke circuscollectie verwelkomt het Huis van Alijn samen met het Vlaams Centrum voor Circuskunsten vzw het eerste seminarie van het Internationale platform Circus Arts Research Platform (CARP).

Dit seminarie stelt circuskostuums centraal. Hoe belangrijk zijn kostuums vandaag in het creatieproces van een circusvoorstelling? Hoe was dit in het verleden? In hoeverre kan kostuumontwerp circustechnieken optimaliseren of artistiek bijdragen? Verschillende lezingen bieden antwoorden op deze vragen. Het Huis van Alijn geeft een lezing over kostuums in het Belgisch circus van de 20e eeuw, geïllustreerd met voorbeelden uit de eigen collectie. Dit seminarie vindt plaats in het kader van 'Smells like circus', een jaarlijks circusfestival van Circuscentrum en Vooruit.

Alle lezingen zijn in het Engels

Wanneer **dinsdag 14 januari 2020, 10:30-14:00**
 Waar **Huis van Alijn, Kraanlei 65, 9000 Gent**
 Meer info & inschrijven
circuscentrum.be
circusartsresearchplatform.com

ACHTER DE SCHERMEN

WIE IS WIE ACHTER DE SCHERMEN? We stellen graag ons museumteam voor!

Het Huis van Alijn vormt samen met het STAM en het Industriemuseum het AGB Erfgoed (Autonoom Gemeentebedrijf). Christine De Weerdts is directeur van het STAM, Ann Van Nieuwenhuysse is directeur van het Industriemuseum en van het Huis van Alijn. Achter de schermen werken een aantal mensen zowel voor het Huis van Alijn als voor het Industriemuseum, hier aangeduid met een *.

Museumdirecteur

¹ Ann Van Nieuwenhuysse*

Conservator

¹³ Els Veraverbeke

Team organisatie

Arianne Douws* niet op de foto *administratie*
² Kurt Waegeman* *coördinatie, organisatie, financiën en zaalverhuur*

Technisch Team

bij elk evenement staan ze paraat voor de opbouw én de afbouw, hulp bij opbouw tentoonstellingen, verhuisbewegingen,...

³ Carine De Boevre* *coördinatie*
⁴ Patrick De Mey*
⁵ Marek Kaleja*
⁶ Oktay Sancak*
⁷ Kevin Van de Velde*

Team collectie en onderzoek

⁸ Michel Delabarre* *collectie*
⁹ Laurent De Maertelaer *collectie*
¹⁰ Ilse Neyt* *collectie*
¹² Marie Vandecaveye *onderzoek*
¹³ Els Veraverbeke *coördinatie collectie en onderzoek*

Team kennis en digitale strategie

¹¹ Larisa Portnykh* *ondersteuning digitale collecties*
¹⁴ Ellen Ryckx *kennis en Studio Alijn*
¹⁵ Odelinde Van Thieghem* *databaseer*

Team publiek en communicatie

¹⁶ Géraldine Braeckman *publiekswerking, educatie, evenementen, gidsenwerking*
¹⁷ Anne-Greet Denolf *coördinatie, vrijwilligers, Vrienden van Alijn*
Lorenzo Mortier niet op de foto *publiekswerking vanaf 1 januari 2020*
¹⁸ Annelien Noppe *pers en communicatie*
¹⁹ Liesa Rutsaert* *toegankelijkheid, outreach*

HERINNERINGEN AAN EEN HEERLIJKE ZOMER!

STEUN VAN DE VRIENDEN AAN HET HUIS

Het Huis is de Vrienden heel dankbaar voor het mooie nieuwjaarsgeschenk: met de opbrengst van werkingsjaar 2019 (€33.000) realiseert het Huis volgende projecten:

- Een volledige make-over van de vestiaire, met zelfs een kleine uitbreiding:

Nieuwe lockers, meer kapstokken, boeken-tasrekken, kast voor EHBO-materiaal. Deze structurele aanpassingen zullen enorm bijdragen tot het bezoekerscomfort. De productie is gestart, we kijken uit naar de installatie!

- Nieuwe gordijnen in de ruimte van de tijdelijke tentoonstellingen. Dit is nodig om te blijven voldoen aan de eisen van bruikleengevers op vlak van conservatie.
- Uitgave van twee museumjournals

VRIENDEN VAN ALIJN

In 1998 startte het engagement van *Danny* en *Helen* bij de Vrienden als vrijwilligers bij de Gentse Feesten en de Patersholfeesten. Vanaf 2003 namen ze beiden een bestuursfunctie op in de Raad van Bestuur van de Vrienden van Alijn. Samen met voormalig directeur Sylvie Dhaene en toenmalig voorzitter Arthur Schiepers bouwden ze de vzw uit van 25 Vrienden naar ongeveer 750 *Vrienden* vandaag.

Ze schonken heel veel van hun vrije tijd aan de Vrienden en het Huis. Ontelbare zomervakanties van de familie Van Damme-Chattelein werden in de binnentuin van het Huis van Alijn doorgebracht! Daar zijn wij hen ontzettend dankbaar voor.

MEER DAN 20 JAAR DANNY VAN DAMME & HELEN CHATTELEIN

Danny bracht structuur en overzicht. Statistieken en Excel-tabellen kennen voor hem geen geheimen. Zijn hoofdtaak was penningmeester, maar hij organiseerde ook uitstappen voor de Vrienden, maakte prijsberekeningen, zorgde voor de begroting, jaarrekening, volgde alle regelgeving op,...

foto © Willem Van Cauwenberghe

Danny en Helen,

Van harte bedankt voor alle inzet voor de Vrienden van Alijn. Jullie mogen hier terecht trots op zijn.

Alle succes in Spanje!

Geniet van de rust, de natuur en de Spaanse zon.

We zullen jullie kritische blik, betrokkenheid en engagement missen!

VRIEND WORDEN VAN HET HUIS VAN ALIJN? BOUW MEE AAN DE TOEKOMST VAN HET MUSEUM! GENIET VAN VELE EXTRA'S

DIA-0075-0237

Ben je een regelmatige gast of ben je van plan ons in de toekomst nog te bezoeken?
Wil je het museum graag van dichtbij volgen?
Misschien is het wel iets voor jou om **V r i e n d** van het museum te worden!
Als **V r i e n d** van Het Huis van Alijn laat je merken dat het museum je na aan het hart ligt.
Dankzij jouw betrokkenheid bouw je mee aan de toekomst van het museum.
De vriendenkring wordt dagelijks groter!

*In het museumcafé of online op huisvanalijn.be
vind je de flyer.*

LIDMAATSCHAP
€15 (individueel)
€25 (duolidmaatschap)
€75 (bedrijfslidmaatschap)

De Vrienden van het Huis van Alijn vzw
Kraanlei 65 9000 Gent
T 0032 9 235 38 00
vrienden@huisvanalijn.be
[facebook.com/vriendenhuisvanalijn/](https://www.facebook.com/vriendenhuisvanalijn/)

Het lidgeld betaal je *na overschrijving*
op **IBAN BE 25 4412 0680 7182, BIC KREDBB**
of *cash/per bankkaart* aan de museumbalie.
Na ontvangst van je betaling krijg je je lidkaart thuis bezorgd.

ER IS OOK DE MOGELIJKHEID OM EEN
LIDMAATSCHAP CADEAU TE DOEN!

VRIENDEN STEUNEN HET MUSEUM EN GENIETEN VAN VOLGENDE VOORDELEN

- Gratis en onbeperkt toegang tot het museum én tijdelijke tentoonstellingen (op vertoon van de vriendenpas)
- Uitnodigingen voor openingen van tentoonstellingen en activiteiten van het museum
- Reducties op betalende activiteiten van het museum (lezingen, cursussen, uitstappen...)
- 10% korting op aankopen in de Museumshop
- het Museumjournaal (2x jaar) en nieuwsbrieven (4x jaar)
- uitnodigingen voor excursies in binnen- en buitenland en speciale vriendenbijeenkomsten
- 1 gratis toegang voor het Openlucht museum Bokrijk
- 50% korting op de individuele toegangsprijs van het Speelgoedmuseum in Mechelen

VOLG DE ACTIVITEITEN OP DE VOET

FO-80-00412

HUISVANALIJN.BE
FACEBOOK.COM/HUISVANALIJN

HET HUIS VAN ALIJN
Kraanlei 65, 9000 Gent
T 0032 9 235 38 00
info@huisvanalijn.be
huisvanalijn.be

OPENINGSUREN

- **Museum**
ma, di, do, vr 9:00-17:00
gesloten op woensdag
za, zo, schoolvakanties
en feestdagen 10:00-18:00
- **Museumcafé**
ma, di, do, vr 10:30-17:00
gesloten op woensdag
za, zo, schoolvakanties
en feestdagen 10:30-18:00

BEREIKBAARHEID

- Het museum ligt in het centrum van Gent, tussen de Vrijdagmarkt en het Gravensteen (beide op 100 meter).
- Gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer (Station Gent St.-Pieters of Gent Dampoort).
  - Met de auto? Raadpleeg huisvanalijn.be voor de juiste route naar Parking Vrijdagmarkt.

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 gent:

FO-60-00768